

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Ústí nad Labem, Stříbrnická 3031/4, příspěvková
organizace**

Adresa: Stříbrnická 3031/4, 400 01 Ústí nad Labem

Identifikátor školy: 600 085 724

Termín konání inspekce: 13., 14. a 16. březen 2006

Čj:	ČŠI 136/06-06
Signatura	bf6cz106

ZÁKLADNÍ ÚDAJE (dle stavu k 30. 9. 2005)

Škola, jejímž zřizovatelem je Statutární město Ústí nad Labem, je největší základní školou (dále ZŠ) ve městě co do počtu žáků i pracovníků. Ve školním roce 2005/2006 zajišťuje vzdělávání žáků 46 učitelů a 1 asistent pedagoga. 31 tříd (z toho 16 na 2. stupni ZŠ) navštěvuje 726 žáků (z toho 363 na 2. stupni ZŠ). Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2 včetně pozdějších úprav a doplňků. 65 žáků navštěvuje třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, 190 žáků se pak vzdělává ve třídách s rozšířeným vyučováním jazyků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na 2. stupeň základních škol.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

1 Hodnocení úprav vzdělávacích programů a úrovně řízení školy v oblasti personálních podmínek a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), základní zjištění v oblasti podpory rozvoje osobnosti žáka a rovných příležitostí ke vzdělávání a sledování rozvoje vlastního hodnocení školy

Formální podmínky zařazení do rejstříku škol

Škola doložila zřizovací listinu (kompletní znění je součástí dokladu č. 1 - viz kap. „Výčet dokladů“) a rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku (viz doklad č. 3). Název školy, právní forma a předmět činnosti jsou v souladu s těmito dokumenty, změny škola průběžně oznamuje. Kapacita ZŠ činí 800 žáků, k 30. 9. 2005 byla naplněna na 90, 75 %.

Koncepční dokumenty školy

Koncepční záměr rozvoje školy vychází z „Dlouhodobého záměru“, je zpracován formou stručných tezí a z klíčových oblastí ve vzdělávání deklaruje prevenci sociálně patologických jevů, podporu žáků se spec. vzdělávacími potřebami a podporu žáků nadaných.

Škola aktivně pracuje na přípravě školního vzdělávacího programu (ŠVP). Zpracován je učební plán a osnovy jednotlivých předmětů, které jsou v současné době vzájemně koordinovány. Stávající dokumenty se zřetelem na klíčové oblasti škola neupravovala.

Vlastní hodnocení

Vlastní hodnocení škola zatím nerealizovala. Ve výroční zprávě za školní rok 2005/2006 deklaruje jeho mechanismy. Zatím realizovala a analyzovala výsledky dotazníkových průzkumů týkající se kvality školy, zadané žákům, rodičům a učitelům. Stanovila své silné a slabé stránky, rizika a šance.

Místní iniciativy

Školská rada byla zřízena v termínu stanoveném zákonem. Vzhledem ke krátké době své existence zatím na tvorbě koncepčních záměrů rozvoje školy neparticipovala. Zřizovatel vlastní kritéria hodnocení školy nestanovil.

Řízení školy

Ředitel školy (dále ŘŠ) byl jmenován do funkce dne 27. 6. 2002 s účinností od 1. 8. 2002. Splňuje kvalifikační požadavky dané § 5 odst. 1 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Spolupráce školy s rodiči je dle sdělení ŘŠ dobrá. V dotazníkovém šetření organizovaném školou vyjádřilo 98 % dotázaných rodičů spokojenost se školou. ŘŠ se schází se zástupci rodičů na pravidelných schůzkách, někteří rodiče aktivně pomáhají při realizaci vzdělávacích akcí, drobnými sponzorskými aktivitami, pořádají spol. akce (školní ples). Koncepční záměry školy se zatím ovlivňovat nesnaží.

Charakter řízení je demokratický, založený na spolupráci a tvorbě pravidel „zdola“. Pozitivně se projevuje otevřený a vstřícný přístup vedení k pracovníkům, který nepřímo v dotazníkovém šetření provedeném školou potvrdilo více jak 80 % respondentů z řad pedagogů. Pozitivní školní klima potvrdily i výsledky pilotáže standardizovaných rozhovorů provedené ČŠI a rozhovory s učiteli.

I přes omezené finanční možnosti jsou pracovníci motivováni v rámci vypracovaného systému odměn, podporou a prostorem pro navrhované další vzdělávací aktivity. Ve výše uvedeném dotazníkovém šetření deklarovalo 70 % respondentů spokojenost se spravedlivým oceňováním své práce, totéž potvrdili i v rozhovorech s ČŠI.

Personální podmínky

Chod školy zajišťuje celkem 70 zaměstnanců (z toho 12 mužů). Vzdělávání v ZŠ zajišťuje 46 pedagogických pracovníků (z toho 10 mužů). Vedení tvoří ŘŠ a jeho dva zástupci, dva učitelé působí jako výchovní poradci, dva jako metodici prevence sociálně patologických jevů, dva jako koordinátoři pro tvorbu ŠVP a jeden jako metodik ICT.

Na 2. stupni ZŠ jich vyučuje 31 (z toho 10 mužů), na jednoho pedagoga tak připadá 11, 7 žáků. 28 učitelů splňuje podmínky odborné kvalifikace. Tři nekvalifikovaní vyučující studují pedagogickou fakultu, 7 učitelů (2 muži) má praxi kratší 3 let. Ve škole působí i jeden kvalifikovaný asistent pedagoga.

DVPP (sledované období 2004/2005 a 2005/2006)

Ve školním roce 2004/2005 se do vzdělávacích akcí zapojilo 38 pedagogů školy, kteří absolvovali 105 akcí; ve školním roce 2005/2006 (k datu inspekce) se zatím 31 pedagogů zúčastnilo 54 akcí.

Účast pedagogů 2. stupně ZŠ v DVPP dokumentuje následující tabulka.

Tab. č. 1 – Účast učitelů 2. stupně v DVPP

Oblasti vzdělávání	ICT	ŠVP	Cizí jazyky	Jiné**	Celkem (zapojených učitelů)
Školní rok					
2004/2005	15	3	2	16	21
2005/2006*	13	2	0	9	17

* Údaje k datu inspekce

** Tři učitelé absolvovali studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, 1 k prohloubení odborné kvalifikace, ředitel a jeden pedagog absolvují studium směřující ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů (školský management a výchovné poradenství)

Podpora rozvoje osobnosti žáka

Škola integruje v běžných třídách 40 žáků (z toho 8 dívek) se speciálními vzdělávacími potřebami. Na 2. stupni ZŠ je integrováno 23 žáků (z toho 8 dívek). Jsou pro ně zpracované individuální vzdělávací plány, které dále škola vypracovává i pro žáky neintegrované, ale šetřené poradnou s dílčími zjištěními signalizujícími možné vývojové poruchy učení. Vytváří i plány podpůrné pro žáky, kteří ještě šetřením poradny neprošli, ale jejich výsledky možnost poruchy naznačují.

Pro žáky s vývojovými poruchami učení škola nabízí kroužky ambulantní nápravy, které mohou navštěvovat i žáci s již ukončenou integrací. Zohledňování žáků se spec. vzdělávacími potřebami vedení školy sleduje v rámci kontrolní činnosti, zjištěné nedostatky řeší. Případné negativní hodnocení těchto žáků je projednáváno na pedagogické radě, vedení školy si ověřuje, zda příčinou neúspěchů není právě nezohlednění postižení žáka.

Nadané žáky škola nevykazuje, přesto z výsledků vzdělávání, existence tříd s rozšířeným vyučováním předmětu a z rozhovoru s ŘŠ je zřejmé, že tito ve škole jsou. Třídy s rozšířeným vyučováním cizích jazyků navštěvuje na 2. stupni 87 žáků (z toho 57 dívek) a třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy 65 žáků (z toho 26 dívek).

Ve školním roce 2004/2005 ukončilo docházku v ZŠ 73 žáků v 9. ročníku, 5 žáků v 7. a 8. ročníku, 3 žáci odešli po 5. ročníku studovat na víceleté gymnázium.

Školní řád jednoznačně upravuje práva a povinnosti žáků. V letošním školním roce byl založen žakovský parlament.

Vlastní hodnocení výsledků vzdělávání

Vlastní hodnocení směrem k plnění cílů základního vzdělávání škola zatím neprováděla. Vedení školy analyzuje výsledky vzdělávání na základě klasifikace, vyhledává příčiny neúspěchů, přijímá opatření. Vyhodnocována je rovněž účast žáků v soutěžích a projektech. Slovní hodnocení výsledků žáků používáno není, výstupní hodnocení dle § 51 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla zpracována.

V těchto sledovaných oblastech škola vykazuje standardní úroveň.

2 Hodnocení oblasti prevence sociálně patologických jevů (šikana) na 2. stupni ZŠ

Škola má zpracovaný minimální preventivní program, který definuje cíle, vymezuje cílové skupiny, formy a metody realizace. Rozpracovaný je na podmínky školy, školou je vyhodnocován. Systém hodnocení a diagnostiky má standardní úroveň. Škola vytipovává největší rizika – v současné době za tyto považuje legální drogy. V rámci prevence úzce spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou (dále PPP).

Vzdělávacích akcí se zúčastňují zejména dva metodici prevence sociálně patologických jevů. Aktivně se zapojili i do 5 projektů (částečně participovali i další 2 vyučující), vzdělávali se i v dlouhodobých programech (3). Jeden z metodiků má i 4 roky praxe v krizovém centru. Získané zkušenosti využívají v oblasti školní prevence, předávají je ostatním pedagogům. Školního psychologa škola nemá.

V záškoláctví nespátřuje škola zásadní riziko, v rámci prevence se na něj cíleně nezaměřuje. Z 16 210 zameškaných hodin v 1. pololetí tohoto školního roku na 2. stupni bylo pouze 29 neomluvených.

Existenci šikany a její posun do nižších ročníků si škola uvědomuje, problémy řeší a přijímá opatření. Ve spolupráci s PPP provedla dotazníková šetření za účelem jejího odhalení v problémových třídách, opatření byla přijata i v oblasti dozorů. Problémy jsou projednávány

s rodiči, jednání jsou doložitelná zápisy. Výskyt šikany ve škole potvrdily i dotazníky zadané ČŠI žákům 9. ročníků. 88 % respondentů potvrdilo dobrou informovanost ze strany školy o postupech při výskytu tohoto jevu, 45 % věří, že škola dokáže žáky před šikanou ochránit.

Škola se snaží podporovat rozvoj sociálních a personálních kompetencí žáků jejich širším zapojením do života školy (vznik žakovského parlamentu, příprava dnů otevřených dveří, pořádání školní olympiády, organizace společných pobytů, výletů a sociometrických her). V neposlední řadě pak nastavením jasných mantinelů upravujících vzájemné vztahy a zakotvených ve školním řádu.

Ve škole funguje a je využíván systém výchovného poradenství, velmi dobrou spoluprací i v rámci projektů deklaruje škola s organizacemi pracujícími v oblasti prevence (PPP, krizové centrum). V rámci prevence se snaží ovlivňovat i rodiny žáků (výstavy s protidrogovou tematikou při dnech otevřených dveří, v týdnech třídních schůzek apod.).

Prevence sociálně patologických jevů má ve škole standardní úroveň.

3 Využití informačních a komunikačních technologií ve výuce (mimo předměty ICT) na druhém stupni ZŠ

Vzdělávání v oblasti SIPVZ je součástí Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Učitelé 2. stupně (31) jsou postupně připravováni na práci s ICT technikou a její využití při výuce. 94 % učitelů absolvovalo vzdělávání v oblasti SIPVZ modulu Z, 77 % modulu P0. Devatenáct učitelů pak bylo proškoleny ve volitelných modulech, zaměřených i na užití ICT techniky ve výuce jednotlivých vyučovacích předmětů. Ve škole je ustanovena funkce metodika ICT.

Pro výuku na 2. stupni mají žáci a učitelé k dispozici 29 počítačů (pracovních stanic). Dle Standardu ICT služeb ve škole to jsou k termínu inspekce čtyři pracovní stanice na 100 žáků školy (včetně žáků 1. stupně). Vybavení představují dvě počítačové učebny (24 stanic připojených k internetu a vzájemně propojených v síti). Škola vlastní též tři dataprojektory a ve dvou dalších učebnách jsou interaktivní tabule. Z dotazníkového šetření v devátých třídách vyplývá, že při výuce pracují zpravidla u jednoho počítače dva žáci, při výuce cizích jazyků částečně pak každý sám.

Učitelé 2. stupně mají možnost využívat výpočetní techniku při přípravě na výuku, 75 % učitelů podle dotazníků využívá i počítač mimo školu. Při organizaci obsazení učeben výpočetní techniky jsou stanovena pravidla, učitelé zapisují své požadavky do rozvrhů na počátku týdne (předložené rozpisy dokládají, že učebny jsou maximálně využívány), vedení školy jim vychází vstříc i při případné výměně hodin apod. Přesto téměř třetina uvádí, že existence pouze dvou učeben brání širšímu využití ICT v jejich předmětech. Odbornou pomoc zajišťuje metodik ICT (většina učitelů uvádí, že o odborné pomoci ví, zhruba dvě třetiny z nich ji občas využívají), učitelé jsou seznamováni s novou technikou, její obsluhou i novými programy (tyto otázky byly projednány na pedagogické radě).

Škola má kvalitně zpracovaný „ICT plán školy“, který je v souladu s příslušným metodickým pokynem MŠMT a je postupně naplňován.

Většina učitelů (58 %) 2. stupně uvádí, že využívá výpočetní techniku při výuce svých předmětů jednou až dvakrát měsíčně, třetina pak týdně. Převážně se jedná o prezentaci a výklad učiva, třetina používá ICT techniku k hodnocení žáků. Tomu odpovídají i odpovědi žáků devátých tříd, nejčastější a nejčetnější je práce v počítačové učebně při výuce cizích jazyků, dále pak v předmětech občanská a rodinná výchova, dějepis, fyzika, zeměpis a přírodopis, nejmenší využití pak uvádějí žáci v předmětech matematika a chemie. Jako

nejčastější činnosti uvádějí vyhledávání informací na internetu a v elektronických encyklopediích, práci s výukovými, opakovacími a procvičovacími programy. Žáci též vytvářejí dílčí prezentace, spíše ojediněle odevzdávají výsledky práce prostřednictvím e-mailu. V rámci inspekční činnosti byly provedeny hospitace v hodinách, kde byla využita ICT technika. Lze konstatovat, že tyto hodiny (anglický jazyk, fyzika a přírodopis) byly efektivní, technika byla využívána promyšleně, napomáhala tak k prokazatelnému rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Koncepce rozvoje a využívání ICT jsou přehledně zpracovány v ICT plánu školy pro období 2005 – 2006. Jedná se o následující priority – zefektivnit výuku s využitím ICT, zařadit informační technologie a výukové programy do každodenní výuky, připravit učitele a žáky na využívání e-learningových aplikací ve výuce a směřovat školu k co nejširšímu využívání online informačních zdrojů a komunikace. Jsou zde stanoveny dílčí cíle a způsob jejich dosažení. Jako nejzávažnější problémy s rozvojem ICT vnímá škola problémy hardwaru – počet stanic na počet žáků, zde jsou připraveny i tři projekty (další učebna, vybudování celoškolské sítě a vybavení odborných učeben). Škola má přehledné, aktualizované internetové stránky, i zde plánuje další inovace.

Podmínky a využívání ICT na 2. stupni jsou standardní, jsou stanoveny priority a další kroky ke zlepšení rozšíření zapojení ICT techniky do každodenní výuky.

Hodnotící stupnice

-1	0	+1
rizikový stav	standardní	příklad dobré praxe
<i>podprůměrné, nepříznivé, nedostačující, vyžaduje zásadní změnu, velká rizika</i>	<i>funkční, průměrné, stav nevyžaduje zásadní změnu, únosná rizika</i>	<i>vynikající, nadstandardní, příkladné</i>

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Změna zřizovací listiny ze dne 19. 12. 2003
2. Dodatek č. 1 je změně zřizovací listiny ze dne 1. 7. 2005
3. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku vydané MŠMT dne 30. 12. 2005 pod č. j. 37 754/05-21
4. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005
5. Výkaz o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2005
6. Výroční zpráva Základní školy Ústí nad Labem, Stříbrnická 3031/4 ze školního roku 2004/2005
7. Výroční zpráva Základní školy Ústí nad Labem, Stříbrnická 3031/4 ze školního roku 2003/2004
8. Minimální preventivní program pro školní rok 2005/2006
9. Řád školy č. j. VV/ŘŠ/6/2005 ze dne 1. 3. 2005
10. ICT plán školy ze dne 1. 9. 2004
11. Přehled vzdělávacích akcí v rámci DVPP ve šk. letech 2004/2005 a 2005/2006

12. Vzdělávací program Základní škola č. j. 16 847/96-2 včetně pozdějších úprav a doplňků
13. Koncepční záměry školy (nedatováno)
14. Plán školy pro školní roky 2004/2005 a 2005/2006
15. Plán DVPP ze dne 1. 1. 2006
16. Rozpracovaný ŠVP – stav k 13. 3. 2006
17. SWOT analýza školy ze dne 1. 2. 2006
18. Analýza dotazníkových průzkumů vedení školy (rodiče, žáci, pedagogové) – červen 2005
19. Přehled prospěchu a absence za 1. pololetí školního roku 2005/2006
20. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 26. 2. 2002 čj. SMT-3062/02/8593/02/4625/2802
21. Časově tematické plány vyučovacích předmětů pro školní rok 2005/2006
22. Zápisy z pedagogických rad ze školního roku 2005/2006
23. Zápisy ze schůzek předmětových komisí ve školním roce 2005/2006
24. Individuální vzdělávací plány žáků integrovaných ve školním roce 2005/2006
25. Záznamy z jednání s rodiči
26. Organizační řád základní školy čj. OŘ/1/2005 ze dne 1. 9. 2005
27. Dotazníky ICT pro žáky 9. ročníku (celkem 53)
28. Dotazníky ICT pro učitele 2. stupně (celkem 29)
29. Dotazníky o šikanování pro žáky 9. ročníku (celkem 61)
30. Protokoly standardizovaných rozhovorů s pedagogickými pracovníky školy
31. Rozvrhy hodin učeben informatiky
32. Projekty školy k ICT a k prevenci sociálně patologických jevů
33. Týdenní rozpisy obsazení učeben výpočetní techniky (září 2005 – březen 2006)
34. Řády učeben výpočetní techniky

ZÁVĚR

V souladu s přechodným ustanovením § 185 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, škola poskytuje základní vzdělávání podle dosud platného vzdělávacího programu Základní škola v jeho aktuálním znění.

Úpravy stávajících dokumentů se zřetelem na klíčové oblasti a cíle základního vzdělávání škola neprováděla. Aktivně pracuje na tvorbě vlastního školního vzdělávacího programu, zahájila primární kroky pro zpracování vlastního hodnocení. Příkladem dobré praxe je demokratický, otevřený styl řízení školy s vysokou mírou odborné kvalifikace pedagogického sboru. Systém DVPP je plánovitý, odpovídá potřebám školy.

Škola má vytvořen standardní systém prevence sociálně patologických jevů, odpovídající velikosti a podmínkám školy. Ve využívání ICT jsou stanoveny priority a jsou realizována opatření k širšímu zapojení ICT techniky do vzdělávání.

V žádné ze sledovaných oblastí nebyla zjištěna rizika, vyžadující zásadní, okamžitou změnu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radek Dlouhý	Radek Dlouhý v.r.
Člen týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.

V Teplicích dne 16. března 2006

Razítko

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu: Dlouhá 2940, 415 01 Teplice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 20. 3. 2006

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Michal Ševcovic	Michal Ševcovic v.r..

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2006-04-06	k čj. ČŠI 136/06-06
Školská rada	2006-04-06	k čj. ČŠI 136/06-06

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.